

Poznámky k odpovědi mpř. vlády P. Bělobrádka ze dne 16.6.2017 na mou interpelaci z 18.5.2017 ve věci Hodnocení výsledků výzkumných organizací

1. Jak je možné, že Vaše Sekce VaVal připravila tak neuspokojivý výsledek výpočtu, že byla nucena slíbit opravu chyb a jejich kompenzaci?
 - a. Výpočet Hodnocení 2015 byl zcela korektní. Příslib korekce výsledků má eliminovat promítnutí těchto nesrovnalostí do následujícího Hodnocení 2016.
 - i. **Překládám: Náš výpočet obsahuje nesrovnalosti, víme o nich, jenom to nepřiznáme.**

2. Proč nebyl dodržen termín 2,5 měsíce od 1. srpna 2016 přislíbený v odpovědi č.j. 12543/2016-0AI dne 14.7.2016 na mou interpelaci z 24.6.2016, jež byla adresována panu premiérovi, avšak informace byly dodány Vaší kanceláří?
 - a. Pokud jde o dříve sdělený termín, vycházeli jsme ze znalostí o stavu dat v IS VaVal, které jsme v době Vaší interpelace měli k dispozici.
 - b. Přislíbený termín se nepodařilo dodržet vzhledem k tomu, že nejdříve bylo nezbytné vyřešit konsolidaci dat předaných předchozím provozovatelem IS VaVal v neutěšeném stavu. Bývalý provozovatel neprovedl import dat řádně předaných do IS VaVal v posledních týdnech před jeho vypnutím. Bylo tedy nutné nejen obnovit základní funkce IS VaVal, ale také prověřit ve spolupráci s poskytovateli úplnost dat.
 - i. **Podle mých informací původní systém IS VaVal produkoval výstup dat pro provedení hodnocení k nastavenému datu. Uzávěrka dat pro Hodnocení 2015 byla rok před jeho vypnutím. Nedovedu si představit, že byste data pro provedení Hodnocení 2015 neměli k dispozici nejpozději v červnu 2016.**
 - ii. **Rovněž není pravda, že bývalý provozovatel neprováděl aktualizace IS VaVal v posledních týdnech před jeho vypnutím. Ještě v posledním květnovém týdnu zde přibylo mnoho výsledků z roku 2015. Mnozí si kontrolovali, že údaje pro Hodnocení 2016 (na které nyní dosud opět čekáme více než tři čtvrtě roku po termínech) doputovaly tak, jak je organizace poslala. Mimochodem, jak a kdy chcete Hodnocení 2016 spočítat, když z Vaší odpovědi na mou interpelaci ohledně závažných chyb Hodnocení 2015 jasně plyne, že řadu chyb nepřiznáváte a dosud jste je neopravili? A chcete vlastně Hodnocení 2016 spočítat?**

3. Proč nebyl dodržen ani další termín, kterým byl konec února 2017, pro zveřejnění opraveného výpočtu tak, aby se k němu měly čas vyjádřit příslušné organizace?

- a. Výsledky Hodnocení 2015 byly zveřejněny v rámci třetí etapy Hodnocení od 17.1.2017 k šestitýdennímu připomínkování poskytovatelů i příjemců. Na základě připomínek byl výpočet dále upravován a postupy opakovaně krok po kroku verifikovány s Komisí pro hodnocení výsledků, zejména s autory Metodiky 2013. Konkrétní připomínky byly ověřovány a algoritmus výpočtu byl upraven.
 - i. **Vím ze své fakulty i od kolegů, že data zveřejněná 17.1. i 19.1. byla tak zoufale zamořená chybami, že smysluplná kontrola byla nemožná.**
 - b. Komise pro hodnocení výsledků (dále HKV) na svém 94. Zasedání dne 6.3.2017 doporučila zveřejnit výsledek výpočtu Hodnocení 2015 ve verzi 2017-03-08 k opětovné kontrole se lhůtou jednoho týdne (od 8. do 14.3.2017).
 - i. **Ano, tady již byly výstupy lepší, leč opět plné chyb. Zkontrolovat jsme si to tedy měli za týden? Váš úřad přitom na výpočet potřeboval více než rok. Tohle že doporučila KHV? Takto si představujete transparentní jednání?**
- 4. Proč nebyl v desítkách časopisů z WoS a SCOPUS dodržen základní vzorec pro výpočet bodů výsledků J_{imp} a J_{sc} z Přílohy č. 1 Metodiky? Viz např. výsledky v časopise s ISSN 0021-8596 (Journal of Agricultural Science) v roce 2014: některé dostávají 184, jiné 47 bodů. Vždyť vzorec i vstupní údaje pro něj jsou (musí být) stejné.**
- a. Všechny nově hodnocené výsledky J_{imp} v časopise s ISSN 0021-8596 (Journal of Agricultural Science) s rokem uplatnění 2014 dostaly jednotně 47.0874 bodů. Pro výsledky, které byly hodnoceny v předchozích letech, se převzalo 183.5530 bodů z minulého hodnocení.
 - i. **Zvláštní, že v minulém hodnocení se výsledky z roku 2014 vůbec nehodnotily. Vaší odpovědi skutečně nerozumím.**
 - ii. **Nedodržení základního bodovacího vzorce je principiální chybou. Mnozí si povšimli, že jste například neprovedli korekce impaktfaktorů příliš sebecitovaných časopisů. To znamená asi třetina Vámi nově hodnocených impaktovaných článků byla ohodnocena špatnými body!**
- 5. Jak je možné, že do I. Pilíře hodnocení nevstoupily všechny publikační výsledky, které do něj vstoupit měly? Existují tisíce výsledků, které byly k příslušnému rozhodnému datu uvedeny v databázi RIV, splňovaly podmínky pro hodnocení v roce 2015, a přesto do výpočtu nebyly zahrnuty.**
- a. Metodika 2013 na str. 10-11 uvádí: [... (4 odstavce) ...]
 - b. Dále Metodika 2013 na str. 11 uvádí: [... (4 odstavce) ...]
 - c. Při výpočtu Hodnocení 2015 se vycházelo z připravených dat WoS a SCOPUS zakoupených od firem Thomson-Reuters a Elsevier. Byly použity datové sady pořízené k termínu 29.9.2016, resp. 16.11.2016. Z díkce Metodiky 2013 na str. 58 nevyplývá povinnost během

provádění výpočtu data WoS a SCOPUS neustále aktualizovat, a proto je nutné tento termín považovat za konečný. Pokud výsledek nebyl nalezen v dodaných citačních databázích, nemohl být hodnocen. Není možné se domáhat, aby uvedené datové sady byly aktualizovány, neboť Metodika 2013 takovou povinnost nestanovuje. Naopak z textu Metodiky 2013 na str. 58 lze dovodit, že datové sady se pořizují k určitému datu. Aktualizace datových sad by mohla být považována za porušení vládou schválené Metodiky 2013.

- i. **Vyrábíte mlhu tím, že citujete spoustu nesouvisejícího textu a neodpovídáte na otázku. Rada institucí ve Vámi zpracovaných výstupech hodnocení nenašla všechny výsledky, které měla v databázi RIV ke dni 30.5.2015. Přitom toto bylo to datum, ke kterému se podle Metodiky měla vzít data z RIV.**
6. **Jak je možné, že články v desítkách neimpaktovaných časopisů byly označeny jako impaktované? Viz např. články v časopise Zprávy lesnického výzkumu.**
- a. U časopisu Zprávy lesnického výzkumu byla použita jako podklad pro rozhodnutí o zařazení mezi impaktované články i vyplněná hodnota položky ISIUT kódu. U některých záznamů byla tato položka předkladatelem nesprávně vyplněna a obsahovala hodnotu 0. V celém hodnocení se však jedná o 234 z 11 530 výsledků uvedených v 65 z 3452 impaktovaných časopisů.
 - i. **Globální chyba 2 %, to znamená třeba 10 % v rámci postižené oborové skupiny, a pro konkrétní instituci půjde o desítky procent. To rozhodně není málo! A to jsem uvedl jen jeden časopis, ve skutečnosti jich je více.**
 - b. Jelikož však daný časopis nebyl nalezen v normovaném pořadí časopisů ve WoS, byly jim přiřazeny správné body dle SCOPUS. Takto vyplněné údaje předkládá pouze Česká zemědělská univerzita v Praze, která jako předkladatel výsledku odpovídá dle Metodiky 2013 za správnost a pravdivost údajů.
 - i. **Opravdu skvěle přesouváte vinu na jiné, v tomto případě na příjemce chybně vyšší dotace.**
 - ii. **Na tomto místě již je zcela jasné, že výpočet Hodnocení 2015, který prováděla Vaše Sekce VaVal, obsahuje významné chyby.**
 - iii. **S těmito chybami to Rada pro výzkum, vývoj a inovace (jejímž jste předsedou) schválila a poskytovatelé použili pro rozdělení institucionální podpory svým výzkumným organizacím.**
 - iv. **Finance rozdělené a uvolněné v letošním rozpočtu podle tohoto chybami se hemžícího Hodnocení, byly rozděleny v rozporu se závaznými, vládou schválenými pravidly.**
7. **Jak je možné, že při převzetí bodů z minulého hodnocení ve II. Pilíři – jednom z nejjednodušších myslitelných úkonů – byly desítky výzkumných organizací ošizeny o 90 % svého bodového skóre**

- z hodnocení roku 2014? Například Český metrologický institut byl připraven o 444 bodů.
- a. 33 organizací, z nich 7 vzdělávacích zařízení (VŠ), nepředložilo do Pilíře II. v hodnocení 2015 žádný výsledek. Nedošlo tak k napojení výsledků z expertních panelů na staré bodové hodnoty převáděné z minulosti. Tato skutečnost nebyla podchycena, a to ani na KHV. Rovněž dotčené organizace ani poskytovatelé na tuto nesrovnalost neupozornili při kontrolách v lednu až únoru 2017 ani v březnu 2017, tedy v relativně dlouhém období určeném právě ke kontrole zpracovávaných údajů.
 - i. **Jinými slovy, udělali jste chybu, ale protože vám o ní nikdo neřekl, tak tam už zůstane?**
 - ii. **Nejenže desítkám organizací bylo upřeno 90 % jejich bodového skóre z hodnocení 2014, zbylých 10 % mělo být rozděleno mezi úspěšné organizace, což se také nestalo.**
8. Proč jsou ve výpočtu uvažovány kapitoly v knize (výsledky druhu C) odděleně od celé této knihy (výsledek druhu B)? V důsledku toho jsou body za tutéž knihu rozdány dvakrát.
- a. Metodika 2013 tento způsob předložení výsledků umožňovala. Při výpočtu byl dodržen postup daný Metodikou 2013. Algoritmus výpočtu hodnocení kapitol knihy (výsledky druhu C) a celé knihy (výsledky druhu B) vždy pro jednotlivé předkladatele uvažuje poměrnou část knihy na základě uvedeného počtu stran. Body za knihu by tedy neměly být rozdány dvakrát. Dále potom Metodika 2013 na str. 12 uvádí, že proces verifikace a hodnocení výsledků druhu J_{rec}, B a C provádějí oborové verifikační a hodnotící panely.
 - i. **Potíž je v tom, že váš výpočet pro výsledky druhu B právě neuvažuje to, co píšete, že uvažuje, tj. poměry počtu stran.**
 - ii. **Pokud zmiňujete oborové verifikační a hodnotící panely, musím uvést jednoznačný názor několika jejich členů, se kterými jsem měl možnost hovořit: informační podpora pro práci těchto panelů byla tak mizerná, jako by snad šlo o záměrnou sabotáž.**
9. Jak je možné, že ve zveřejněných výstupních sestavách hodnocení nejsou konzistentní součty mezi jednotlivými tabulkami? Například u Vysokého učení technického v Brně.
- a. Součty za jednotlivé organizace evidované v databázi byly verifikovány a souhlasí. Problém s rozdílnými součty v listech byl identifikován u sedmi organizací. Příčinou jsou chyby v předchozích hodnoceních prováděných bývalým provozovatelem. Důvodem tohoto rozporu jsou výsledky přebírané z předchozích hodnocení, které jsou v přebíraných datech duplicitně hodnocené. Suma na info listu se počítala ze všech výsledků majících body, avšak z důvodu nezobrazování duplicit se do Tab3_Pil1 vypisovaly výsledky bez duplicit. Pokud se tedy nějaká duplicita vyskytla, do listu „info“ byla

započtena dvakrát, avšak v Tab3_Pil1 pouze jednou. To způsobilo rozdíl v součtech bodů.

- i. **Dovolte mi vyjmout jedinou věcnou informaci z Vašeho vyjádření: součty nesouhlasí u sedmi organizací. Zbytek jsou výmluvy.**

10. Jak může součet podílů všech organizací, které se na vzniku publikace podílely, přesáhnout 100 %? Viz např. 150 % u výsledku RIV/00216305:26310/13:PU107280.

- a. Tato situace mohla nastat pouze u kombinace výsledků přebíraných z předchozích hodnocení, kdy bylo rozděleno 100 % bodů, a dodatečně přidaných výskytů téhož výsledku s dalším autorem, původně neuvedeným. Dle Metodiky 2013 na str. 6 je však možné výsledky staršího hodnocení s nenulovou hodnotou pouze převzít. Podle našeho názoru se výraz „výsledek je nově dodán do RIV“ vztahuje pouze na situace, kdy výsledek je vymazán a nově vložen. Pak je možné bez nejasností postupovat podle další věty citovaného odstavce. Příklad, kdy přibude další výskyt výsledku, Metodika 2013 jednoznačně neřeší.
- b. Tato situace se týká právě uváděného výsledku, který byl jedním předkladatelem podán v roce 2014 s rokem uplatnění 2013 a v Hodnocení 2014 obdržel podíl 100 %. Tentýž výsledek byl podán jiným předkladatelem v roce 2015 s rokem uplatnění 2014 a v Hodnocení 2015 obdržel správně podíl 50 %.
- c. U nově počítaných výsledků k tomuto nemohlo dojít. Celý proces výpočtu podílů byl několikrát KHV kontrolován a ověřován, ale především předkladatelé by měli uvádět do IS VaVal pravdivé údaje.
 - i. **Rozdělovat více než 100 % celku je velmi inovativní idea, něco jako perpetuum mobile. Zvažte, jestli si to nechcete patentovat! A třeba hned více než jednou, alespoň dvakrát na 200%!**
 - ii. **Metodika podle mého názoru tuto situaci naopak řeší zcela jednoznačně a v minulosti s tím nebyl problém.**

11. Proč je součet upravených bodů publikačních výsledků za rok 2014 cca 497 tisíc bodů a nikoliv 495 000, jak předepíše Příloha č. 8 Metodiky hodnocení?

- a. Z našich poznatků vyplývá, že v Pilíři I bylo rozděleno celkem 494 996,2826 bodů za všechny výsledky, u kterých se nově počítalo hodnocení. To znamená, že v důsledku zaokrouhlování nebylo přiděleno 3,7184 bodu. Předepsaný počet bodů v jednotlivých oborových skupinách je správný.
- i. **Vaše zdůvodnění je hezké, ale asi sedí k jiným, dobře utajeným datům než k těm, které jste vydali jako konečná a podle kterých se rozdělovaly finance.**

12. Proč byly ve III. Pilíři některým organizacím body za patenty, odrůdy a plemena upravovány a jiným ne? Viz např. výsledky České zemědělské univerzity oproti výsledkům společnosti Agrotest fyto, s.r.o. v tabulce h15_summary_vo_70.xlsx.
- a. Organizace Agrotest fyto, s. r. o. má v roce 2014 připsané body pouze za 1 odrůdu, konkrétně odrůdu ječmene jarního AF Cesar. Tuto odrůdu předložila pouze tato organizace a podíl na výsledku je 100 %. Těto organizaci tedy náleží 100 % bodové hodnoty.
 - b. Česká zemědělská univerzita předložila 5 výsledků typu patent, kdy pouze u 3 výsledků/patentů má 100% podíl. Další 2 patenty vznikly ve spolupráci s jinými organizacemi, došlo tedy k úpravě bodového podílu výsledků.
 - i. **Koukám do Vámi vydaných datových tabulek a vidím, co jsem popsal. Tohle vypadá, že vypisujete jiný údaj, než jaký inzerujete. To je pak opravdu těžké. My vědci si svou práci po sobě kontrolujeme.**
13. Jak je možné, že u některých výsledků předložených více organizacemi existuje nejednotné bodové ohodnocení? Viz např. výsledek s identifikačními kódy RIV/60461373:22330/14:43895261 a RIV/46747885:24260/14:#0000669, který jednomu z předkladatelů přinesl trojnásobek bodů než druhému, přestože jejich podíly podle domácích autorů na výsledku jsou stejné.
- a. Nositelem bodové hodnoty hodnocení je výsledek. V tomto případě se jedná o chybu předkladatele (Technické univerzity v Liberci / Ústavu pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace), který uvedl zjevně nesprávné údaje.
 - b. Metodika 2013 uvádí na str. 6, že „za správnost výsledku odpovídá poskytovatel podpory, jehož prostřednictvím se výsledek předkládá do RIV“. Z toho je třeba vycházet. Pokud tedy nastane situace, kdy výsledek je do RIV předán nepřesně nebo se neshoduje s originálním textem výsledku (v tomto případě publikace druhu J), není možné takový výsledek ztotožnit se záznamem v RIV. Metodika 2013 neupravuje kromě výše uvedeného sdělení o odpovědnosti popsanou situaci a neukládá povinnost ručně dohledávat, prověřovat a opravovat nesprávné záznamy.
 - c. Výsledek RIV/60461373:22330/14:43895261, předložený Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze / Fakultou potravinářské a biochemické technologie, má jiný ISSN a obor výsledku, nicméně se jeho ISSN podařilo nalézt v normovaném pořadí časopisů WoS a body byly řádně přiděleny.
 - d. U výsledku RIV/46747885:24260/14:#0000669 nebylo ISSN nalezeno v normovaném pořadí časopisů, ale v datech byl identifikován kód UT WoS článku podle Web of Science 000331156100015, a tak výsledek dostal minimální hodnocení 10 bodů.
 - e. **Takže výsledek samotný měl různé bodové hodnoty? To je dokonale postmoderní přístup!**

14. Proč jsou v Pilíři II uváděné údaje n_k necelými čísly, když Metodika hodnocení stanovuje, že „na každých započatých 10 mil. Kč má VO alokován jeden výsledek, který může předkládat k expertnímu posouzení v rámci Pilíře II“?
- Jedná se o problém nesprávného výkladu textu Metodiky 2013. Podle autorů Metodiky 2013 je tím myšlen jeden 100% výsledek. Tedy je možné předložit i dva výsledky s 50% podílem či deset výsledků s 10% podílem. Nebylo neobvyklé, že některé organizace, především se jednalo o vysoké školy, předložily celou řadu výsledků s podílem 2 % i 1 %.
 - Je výhradní zodpovědností výzkumné organizace, jaké výsledky a v jakém počtu předloží k hodnocení v Pilíři II. Cituji z Metodiky 2013, str. 15: „Každá VO zašle výsledky, které se rozhodla předložit k expertnímu zhodnocení...“
 - Bylo tedy možno zcela v souladu s Metodikou 2013 předložit k expertnímu posouzení v rámci Pilíře II jeden výsledek „na každých započatých 10 mil. Kč“, byť rozdělených po podílech. Proto tedy hodnota n_k nemusela být celé číslo.
 - Podle Metodiky má n_k být součet podílů výsledků, které organizace smí nejvýše předložit, nikoli kolik jich ve skutečnosti předložila. Ve výpočtu jste patrně použili jiné číslo.
15. Jak je možné, že ve výpočtu nebyl zachován celkový objem bodů II. Pilíře, když se jedná o stejný seznam výzkumných organizací jako v roce 2014? Přibylo 361,5084 bodu.
- Tuto část výpočtu dozoroval a kontroloval jeden z autorů Metodiky 2013, který zjistil, že některé instituce dodaly nižší počet výsledků, než jaká byla jejich alokace, a tím došlo k navýšení celkového počtu bodů. Ale jak jsem již uvedl, je výhradní zodpovědností výzkumné organizace, jaké výsledky a v jakém počtu předloží k hodnocení, a to nejen v Pilíři II.
 - Vážený pane vicepremiére, je výhradní zodpovědností Vaší Sekce VaVal, aby byl výpočet proveden správně. Metodika jednoznačně stanovuje, že pokud výzkumná organizace nepředloží dostatek výsledků k hodnocení ve II. Pilíři, dostává za tuto část automaticky hodnocení „B“. A také jednoznačně uvádí, že ve II. Pilíři se celkový počet bodů ani nezvyšuje, ani nesnižuje. Proč jste si to nekontrolovali?
16. Proč nejsou ve výstupech výpočtu prezentovány všechny údaje předepsané Metodikou hodnocení? Jde o netransparentní přístup, který mj. znemožňuje výzkumným organizacím kontrolu a využití výstupů hodnocení.
- Ve výstupech výpočtu Hodnocení 2013 jsou uvedeny všechny údaje tak, jak je předepisuje Příloha č. 3 Metodiky 2013. Není žádný záměr znemožnit výzkumným organizacím kontrolu a využití výstupů

hodnocení. Naopak Sekce zvolila při výpočtu velmi transparentní přístup.

- i. **Chtěli jsme použít výsledky hodnocení na Jihočeské univerzitě k porovnání některých aspektů vědecké produktivity našich fakult, a zjistili jsme, že řada údajů s přesností na fakulty chybí, například výsledky II. Pilíře.**

17. Proč Sekce VaVal zatěžovala poskytovatele a výzkumné organizace vydáním několika pokusů o výpočet a nezajistila si dostatečnou interní kontrolu?

- a. Především bych chtěl zdůraznit, že poskytovatelé ani výzkumné organizace nebyly zatěžovány žádnými pokusy o výpočet. Metodika 2013 předepisuje několik kontrol v průběhu výpočtu. Proto Sekce vedle vlastních vnitřních kontrol zpřístupnila výsledky etapy III poskytovatelům a výzkumným organizacím ke kontrole, a to na dobu 6 týdnů. Tento postup byl zvolen po projednání v KHV jako nejrychlejší a současně mnohem transparentnější než postupy výpočtu hodnocení v minulých letech. Výsledky kontrol byly zpracovány do výpočtu a výpočet byl po dohodě znovu na cca týden vystaven k závěrečné kontrole.
- i. **To vskutku byl časový rámeček, jenže po to šestitýdenní období byly k dispozici pouze velmi chybové výstupy (verze ze 17. a z 19. ledna). Pro množství chyb nebylo možné reálně provést kontrolu.**

18. Proč Sekce VaVal nevěnovala dostatečnou péči kontrole výsledků výpočtu, když věděla, že zákon č. 130/2002 Sb. ukládá poskytovatelům tyto výsledky přímo promítnout do financování výzkumných organizací v jejich resortech?

- a. Sekce VaVal prováděla kontrolu výsledků výpočtu s náležitou péčí tak, aby tyto výsledky bylo možno v resortech přímo promítnout do financování výzkumných organizací. Výsledky výpočtů byly po krocích konzultovány s KHV a dvakrát proběhla veřejná kontrola, jak je popsáno u otázky 17.
- i. **Tak proč tam jsou chyby?**

19. Jak a kdy provede Sekce VaVal kompenzaci uvedených chyb v dalším výpočtu hodnocení, která byla přislíbena na 140. zasedání Pléna České konference rektorů dne 13.4.2017? Kdy bude zveřejněn opravený výpočet hodnocení 2015?

- a. Na základě dodatečné kontroly, přislíbené na zmiňovaném zasedání České konference rektorů, bylo zjištěno, že se jedná v Pilíři I o rozdíl 0,25 % a v Pilíři II o 0,05 % z celkového počtu bodů pro vysoké školy. Tyto opravy se promítnou v Hodnocení 2016 a dle dohody budou tyto korekce zohledněny v rozpočtu pro rok 2018.

reálná nefunkčnost nového, který si buduje Vaše Sekce svépomocí, což souvisí s pořád nedořešenými chybami hodnocení 2015. Kolem toho jsou naopak všude zpoždění v řádu nikoli týdnů či měsíců, ale mnoha čtvrtletí, někde až roků.